

**«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Кама
Тамагы шәһәр тибындагы поселогы " муниципаль берәмлеге Советы
карары**

04.0.8.2017ел.

№ 58

**"Кама Тамагы муниципаль районы
Кама Тамагы шәһәр тибындагы
поселогы" муниципаль берәмлеге
Советы депутаты статусы турында»
нигезләмә хакында»**

Регламент нигезендә Кама Тамагы муниципаль районының "Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Советы карар кабул итте:

1. "Кама Тамагы муниципаль районы Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы «муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында" Нигезләмә кабул итәргә.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе һәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек башлыгы
«Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы"
Кама Тамагы муниципаль районы
районы Татарстан Республикасы»,
муниципаль берәмлек Советы Рәисе
«Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы"
Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башлыгы

П. Н. Лоханов

**«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Кама
Тамагы шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Советы
депутаты статусы турында нигезләмә**

**Әлеге нигезләмә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль
районының шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Советы
депутаты (алга таба-депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз
вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне
күздә тотта.**

Гомуми нигезләмәләр

1 Статья 1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының "Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Советы депутаты.»

Депутат булып Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә сайланган, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Советында (алга таба-Совет) Татарстан Республикасы Конституциясендә, Федераль Законда, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә каралган закон һәм башка вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вәкил тора.

Статья 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

Депутатның вәкаләтләре вакыты, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

Мәкалә 3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкалар;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
- 5) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган

Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар фикере;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) федераль законнарда билгеләнгән башка очракларда;

12) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәүләренә үтәмәү турында "2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы," аерым категория затларга счетлар (кертемнәр) ачарга һәм аларны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану" темасына" түгәрәк өстәл " утырышы узды.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очракларда депутат вәкаләтләрен туктату турындагы карар депутат вәкаләтләре туктатылу көне билгеләнә торган Совет тарафыннан кабул ителә.

3. Депутат вәкаләтләре әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пункттында каралган очракта, депутатны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләрен рәсми бастырып чыгарган көннән туктатыла.

4. Депутат вәкаләтләре әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пункттында каралган очракта, Совет вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

Мәкалә 4. Депутат таныклыклары һәм күкрәк билгеләре

1. Депутат аның Совет депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дэвамьнда куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз бару хокукын бирә торган документ булып тора, шулай ук милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, тулысынча яки өлешчә финанслана торган йә салымнар һәм мәжбүри түләүләр түләү буенча ташламалары булган йә жирле үзидарә органнарын гамәлгә куючылар булган оешмаларга тоткарлыксыз йөрү хокукын бирә.

5 Статья. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, үзенә депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, уставта билгеләнгән очрақлардан тыш.

2. Советта даими профессиональ нигездә эшләүче депутатлар Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә аларның язма гаризалары нигезендә Совет тарафыннан сайлана.

Мәкалә 6. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенә формалары булып тора:

а) Совет утырышларында катнашу;

б) Совет комиссияләре эшендә катнашу;

в) парламент тыңлауларында катнашу;

г) Совет карарлары проектларын кертү;

д) депутат таләбе кертү;

е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) муниципаль берәмлек карамагындагы мәсьәләләр буенча дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә, иҗтимагый берләшмәләргә мөрәҗәгать итү;

з) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү.;

и) ул вәкиле булган округ сайлаучылары - халкы белән эшләү;

к) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

л) жирле референдумнар, ачык тыңлаулар, жыелышлар, конференцияләр һәм сораштырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;

м) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Татарстан Республикасының башка законнарында һәм совет турында нигезләмәдә каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 Статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

- алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

- гражданнарны кабул итә;

- жәмәгәтчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

Мәкалә 8. Депутат тарафыннан депутат этикасы кагыйдәләрен үтәү

1. Депутат депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) Совет тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

2) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм кулланмаска.;

3) шәхсэн яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын кулланмаска.;

4) депутат бурычларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яки абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга.;

5) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык туганда, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутат кушуы буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

II бүлек. Депутат эшчәнлегә гарантияләре

9 Статъя. Депутатның совет, Совет комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Совет тарафыннан карала торган барлык мәсьәләләр буенча, шулай ук ул эгъзасы булган комиссия тарафыннан хәлиткеч тавыш бирү хокукына ия.

2. Депутат Совет, комиссия утырышларында үзенә Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль закон, Татарстан Республикасы законнары, әлегә

Нигезләмә һәм Совет Регламенты нигезендә бирелгән хокукларны гамәлгә ашыра.

3. Депутат совет, комиссия утырышларында катнаша, аның Әгъзасы-Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә. Әлеге утырышларда житди сәбәп аркасында катнашу мөмкин булмаган очракта, депутат бу хакта Совет Рәисенә, комиссия рәисенә алдан хәбәр итә.

4. Депутат, киңәш бирү тавышы хокукы белән, әгъзасы булмаган теләсә кайсы комиссия утырышында катнашырга хокуклы.

5. Депутатның системасыз катнашуы турында мәгълүмат сайлаучылар игътибарына житкерелә.

6. Депутат хокукы:

1) комиссиядә һәм Советта сайланырга һәм сайланырга;

2) Совет тарафыннан төзелә торган органны һәм вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә яисә Совет тарафыннан билгеләнә торган;

3) Совет утырышында карау өчен сораулар бирергә;

4) Совет утырышларында карау өчен советның хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, тикшерелә торган мәсьәләләргә карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә.;

6) совет утырышында теләсә кайсы орган яисә вазыйфаи затның, хисаплы яисә контрольдә тотылырга тиешле яисә хисапсыз хисапны яисә мәгълүматны тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) фикер алышуларда катнашырга;

8) Совет утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия булган гражданны мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә.

7. Депутат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлек уставында, Совет Регламентында каралган башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10 Статья. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, «Кама Тамагы муниципаль районының шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә.;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) даими, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда турыдан-туры хисап тотарга, шулай ук аларның эше турында массакуләм мәгълүмат чаралары аша елына бер тапкырдан да ким булмаган мәгълүмат житкерергә.;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләренә үтәргә;

7) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләренә сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләренә таратырга;;

8) ел саен хисап елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирергә ;

9) "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

11 Статъя. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Депутат статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

12 Статъя. Депутат таләбе

1. Депутат Совет утырышларында «Кама Тамагы муниципаль районының шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге башлыгына, жирле үзидарә органнары житәкчеләренә, Совет компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча Совет төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә һәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе язма яки телдән кертелә һәм рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән Орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән жавап (Совет утырышында) яисә аны алган көннән 15 көннән дә соңга калмыйча яисә Совет тарафыннан билгеләнгән башка срокта бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе яки депутат таләбе жибәрелгән вазыйфаи зат яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызнамәнең инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Аларны карау көне турында гарызнамәнең инициаторына алдан, ләкин тиешле орган утырышы көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

13. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукыннан файдалана.

14 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Советның вазыйфаи затлары Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә депутатка советка кергән документлар белән тәмин итәләр.

2. Депутатның эшчәнлегә белән бәйле мәсьәләләр буенча дүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, жәмәгать берләшмәләренә һәм оешмаларга мөрәжәгать иткәндә күрсәтелгән органнарның, берләшмәләрнең һәм оешмаларның вазыйфаи затлары кичекмәстән (ә кирәк булганда - мөрәжәгать алынган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча) бу мөрәжәгатькә жавап бирәләр һәм соратып алына торган документларны яисә дүләт сәре булмаган белешмәләрне тапшыралар.

3. Әгәр өстәмә тикшерү үткәергә яки нинди дә булса өстәмә материаллар таләп итәргә кирәк булса, әлегә статьяның 2 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи затлар бу хакта мөрәжәгать иткән депутатка хәбәр итәргә тиеш.

4. Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча массакүләм мәгълүмат чараларында чыгыш ясарга хокуклы.

15 Статья. Депутатка сәламәтлеккә зыян китергән яисә эшкә яраклылык югалтуга китергән бүтән зыян күргән өчен компенсация

Совет депутатка депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру сәламәтлегә югалтуга китергән гарипләну яисә башка зыян китерү белән бәйле рәвештә депутатка акчалата компенсация түләү турында Карар кабул итәргә хокуклы.